

[Slebsager.]

ger, der er tilvejebragt under helt andre Forhold og Forudsætninger end de nu herskende. De er bl. a. ikke beregnet paa langt nær saa stort et Elevantal som det nuværende. Disse Vanskeligheder og Mangler er i Aarenes Løb blevet saa betydelige, at de virker i høj Grad generende for det daglige Arbejde, de er en saadan Hindring for Skolens Udvikling og Trivsel, at Tiden nu maa være inde til at tage Spørgsmaalet om deres Afhjælpning op til alvorlig og indgaaende Overvejelse. Esbjerg Stats-skole er ikke blot en Skole for selve Esbjerg, men for hele det sydvestlige Jylland, det har derfor den største Interesse, at den kan komme til at arbejde under gode, tidsvarende Forhold. Jeg skal her blot pege paa, at Skolen ved Overgangen til Stats-skole havde et Elevantal paa ca. 170, og der var den Gang ingenlunde for rigelig Plads, men nu er Elevtalet steget til omtrent 300. Enhver vil kunne sige sig selv, at en Forbedring af Forholdene er stærkt tiltrængt. Det er mig bekendt, at et Udvalg har indsendt Andragende til Undervisningsministeriet om, at Opførelsen af en ny Bygning til Statsskolen maa blive forberedt, og jeg henstiller indtrængende til Ministeren at tage velvilligt paa dette Andragende; thi Lokaleforholdene maa absolut forbedres, og der vil neppe være Mulighed for at faa tilstrækkelig Plads for Udvidelser paa den nuværende Grund. Alt peger saaledes i Retning af, at Staten snarest maa finde en passende Grund til en ny Skole samtidig med at overveje Spørgsmaalet om den fremtidige Anvendelse af de gamle Bygninger.

Endelig vil jeg gøre nogle Bemærkninger vedrørende en Sag, der har været til Behandling her paa Rigsdagen i flere Aar, og som berører det sydvestlige Jylland og Sønderjylland, nemlig Spørgsmaalet om et Landsarkiv. Der har gennem flere Aar været Forhandlinger om at lægge Arkivet i det sydlige Jylland eller Sønderjylland. Disse Forhandlinger har navnlig samlet sig om at anbringe det i Aabenraa eller Tønder, fordi man har ment derved at kunne støtte en af de sønderjydske Byer. Sidst har Bestræbelserne jo særlig samlet sig om Tønder som det Sted, hvor Arkivet skulde ligge, navnlig under Hensyn til, at Staten

dør havde en Bygning, som med passende Ændringer mentes at kunne egne sig til dette Formaal. Paa den anden Side er der adskillige, der mener, at man ved en saadan Foranstaltning modarbejder det, der fra alle Sider saa stærkt fremhæves, at man skal søge Skellet mellem de sønderjydske Landsdele og det gamle Land slettet. I sin Tid — det var i 1919 — foreslog den dalevende kendte Historiker Johannes Lindbæk, at det nye Landsarkiv skulde lægges i Ribe, saaledes at det blev Arkiv ikke blot for Sønderjylland, men ogsaa for Vejle og Ribe Amter. Ved en saadan Foranstaltning vilde man opnaa paa dette Omraade at slette Skellet og dog beholde Arkivet saa nær Sønderjylland som muligt, og med let Forbindelse for Arkivets hele Opland. Man vilde tillige opnaa en Aflastning af Arkivet i Viborg og derved undgaa en kostbar Udvidelse af dette Arkiv. Dette Arkiv vil jo endda have et stort Omraade for Opsamling af Arkivalier. Deler man paa den Maade, jeg her har nævnt, vil Arkivet i Viborg blive Arkiv for et Omraade, der saavel med Hensyn til Areal som Folketal bliver godt og vel dobbelt saa stort som det sydjydske. Det vil kunne blive en god og rimelig Ordning. Med Hensyn til Bygninger er Forholdet det, at i Ribe er det gamle Sortebrodrøkloster for Tiden under Restaurering, denne Bygnings Østfløj er i sin Tid revet ned. Hvis man nu gik til at genopføre denne Østfløj, vilde man derved kunne skaffe udmærket Plads for det nye Landsarkiv, og samtidig vilde man opnaa at faa et af vore ældste historiske Bygningsværker fuldt ud restaureret og faa det restaureret i dets oprindelige Skikkelse. Man vil vanskelig kunne tænke sig et Landsarkiv lagt paa et Sted med en rigere historisk Baggrund end netop i Ribe paa den her antydede Maade. Men i øvrigt taler ogsaa andre vægtige Grunde for at lægge Landsarkivet i Ribe, deriblandt den, at Byen selv har et betydeligt og meget værdifuldt Arkiv, selv efter at det gentagne Gange har maattet afgive værdifulde Arkivalier til Landsarkivet i Viborg. Endvidere findes her det gamle Stiftsbibliotek paa ca. 10 000 Bind. Men langt værdifuldere er dog Katedralskolens Bibliotek paa op mod 20 000 Bind. Disse Biblio-